

Хочеш миру, готуйся до війни

Для досягнення миру міжнародна спільнота має продемонструвати силу. Це зміцнить позиції України на будь-яких переговорах.

Президент Росії Володимир Путін заперечує право України на суверенітет: з 2014 року він уже двічі напав на неї. На щастя, його спроби підпорядкувати цю країну були зірвані завдяки хоробрості українського народу.

Уже два з половиною роки українці запекло захищають свою батьківщину, і тому зараз вичерпно очевидно, що вони ніколи не підкоряться російській тиранії. Але, незважаючи на їхню стійкість, брутальна агресивна війна Путіна триває. Якщо союзники України не проявлять необхідної рішучості, конфлікт може затягнутися на роки, підриваючи стабільність у Європі.

Крім того, мілітаристська Росія загрожує не тільки Україні, а й усьому світу. Наслідки потенційно катастрофічні. Розв'язана Росією війна вже викликала потрясіння в усьому світі, зокрема підвищуючи ціни на енергоносії та продовольство, а також поставивши під загрозу ядерну безпеку. Порушивши фундаментальні принципи міжнародного права, Росія дестабілізує світовий порядок.

Для сприяння миру союзники України повинні змусити Путіна зрозуміти, що він не зможе диктувати умови завершення війни. Вони можуть зробити це, організувавши глобальну підтримку мирної угоди, заснованої на фундаментальних засадах міжнародного права, а також посиливши позиції України на полях боїв, надавши довгострокові гарантії безпеки, окресливши чіткий шлях вступу до НАТО.

Путін намагається затягнути війну, а президент України Володимир Зеленський активно прагне сталого миру. Цього літа він зібрав у Швейцарії представників понад 90 країн, щоб заручитися підтримкою своєї формули миру з десяти пунктів. Вона закликає до зміцнення ядерної безпеки та вирішення проблеми екологічних наслідків конфлікту, а також до повного виведення російських

військ.

Глобальний тиск відіграє критично важливу роль у досягненні цієї угоди, але для міцного миру необхідні також сильні гарантії безпеки. Росія вже неодноразово демонструвала нехтування міжнародним правом і базовими правами людини, вона порушує договори і скоює численні воєнні злочини, тому світ не може спиратися лише на обіцянки Путіна. Результат війни залежатиме від здатності України захищатися.

Найближчим пріоритетом є поліпшення позицій України на полях битв. Оскільки російські ракети і дрони продовжують вбивати цивільне населення по всій країні, а більшість цих атак здійснюють з території Росії, Україна має повне право застосовувати зброю дальнього радіусу дії для нанесення ударів по цим цілям і вступати на територію Росії для запобігання новим атакам. Обмеження цих можливостей, по суті, рівнозначні проханню битися з однією рукою, зв'язаною за спиною. Українські сили постійно доводять, що можуть ефективно і відповідально використовувати зброю, яку поставляє Захід. Союзникам час скасувати будь-які обмеження, що залишаються, видів зброї, що поставляється, і способів її застосування.

Але поряд із цією першочерговою допомогою союзники України повинні зобов'язатися забезпечувати країну військовою технікою і фінансовими ресурсами стільки часу, скільки буде потрібно. Україна вже отримала довгострокові гарантії безпеки від більш ніж 30 країн у рамках Київського договору про безпеку (ми є його співавторами). Зараз настав час довести, що ці гарантії дійсно мають вагу.

У майбутні місяці наша робота зосередиться на тому, щоб ці гарантії почали відповідати обіцянкам. Йдеться про моніторинг їхньої реалізації, оцінку мінливих загроз і пояснення, як саме безпекові потреби України збігаються з ширшою оборонною стратегією Європи.

Щоб не дозволити Путіну укласти мир на своїх умовах, будуть потрібні не просто гарантії безпеки. Союзники України мають розширити підтримку, зробивши такі кроки, як навчання українських сил на території країни, а також залучення цивільних підрядників або спеціалізованих військових загонів для ремонту пошкодженої техніки на місці. Сусідні союзні країни могли б розширити щит ППО на Західну Україну для перехоплення російських ракет і дронів, що допоможе врятувати цивільне населення і дасть Україні можливість перекинути системи ППО на

лінію фронту.

Кожен із цих кроків, безсумнівно, зміцнить позиції України на будь-яких майбутніх переговорах. Однак єдиний спосіб гарантувати довгостроковий мир і безпеку в Європі – прийняти Україну до НАТО. Якщо залишити Україну в сірій зоні між Росією і НАТО, це лише посилить нестабільність, агресію і насильство. Лідери НАТО мають діяти рішуче, запропонувавши Україні шлях до членства. Це не означає, що Україна негайно вступить до НАТО, але таке зобов'язання стало б потужним сигналом для Путіна: його війна не завадить майбутньому членству України.

Україна та її союзники, які зіткнулися з україн милітаризованою, реваншистською Росією, повинні керуватися давньоримським афоризмом «хочеш миру, готуйся до війни» («si vis pacem, para bellum»). Протягом минулих двох з половиною років український народ демонстрував непохитну рішучість захищати свою свободу. Але для досягнення міцного миру міжнародне співтовариство повинно продемонструвати хоробрість і силу, необхідні для того, щоб його підтримати й зберегти.

(c)Project Syndicate, 2024.

Андерс Фог Расмуссен

Андерс Фог Расмуссен (Anders Fogh Rasmussen) – генеральний секретар НАТО у 2009-2014 роках, колишній прем'єр-міністр Данії, засновник фонду «Альянс демократій».

Андрій Єрмак

Андрій Єрмак (Andriy Yermak) – керівник Офісу президента України.

